

Vyhodnocení výzvy Výzkumné infrastruktury

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

Šetření výzvy Výzkumné infrastruktury – shrnutí závěrů fokusních skupin	3
1. Časové hledisko	3
2. Spolupráce s ŘO	4
3. Obsahová náplň – aktivity Výzvy	6
4. Zahrnutí partnera (oddíl relevantní pro konsorcia).....	9
5. Obecné náměty na zlepšení	9
6. Jednotlivé náměty	11

Šetření výzvy Výzkumné infrastruktury – shrnutí závěrů fokusních skupin

Pro konsorciální projekty se fokusní skupina se zástupci tohoto typu příjemců výzvy 02_16_013 Výzkumné infrastruktury uskutečnila 24. 4. 2018 v prostorách MŠMT Harfa Office Park, Českomoravská 2420/15, 190 00 Praha 9. Účelem setkání bylo získání zpětné vazby k procesu přípravy žádosti o podporu pro výše uvedenou výzvu a zkušenosti s realizací projektů tak, aby bylo možné zohlednit zkušenosti příjemců při v současné době probíhající přípravě výzvy 02_18_046 Výzkumné infrastruktury II. Druhá fokusní skupina pro zástupce příjemců realizujících projekt bez partnera se uskutečnila 16. 5. 2018, místo konání a cíle setkání byly totožné, jako v případě první fokusní skupiny.

Z velkého množství konkrétních zjištění lze obecně shrnout, že výzva Výzkumné infrastruktury odpovídala potřebám příjemců v oblasti odstraněných některých infrastrukturních nedostatků, aktivity výzvy byly jasně definované a srozumitelné. Určité komplikace pak způsobilo částečné zaměření výzvy i na výzkumné aktivity a potřebu plnit indikátory s výzkumem spojené, nicméně i tento závěr se promítl do připravované výzvy Výzkumné infrastruktury II, která bude soustředěna právě pouze na investiční aktivity.

Zápis z obou jednání je proveden formou kompilace shrnutí hlavních závěrů v diskutovaných oblastech v členění na časové hledisko, oblast spolupráce s Řídicím orgánem (dále ŘO), obsahovou náplň – aktivity výzvy a zapojení partnera (pro konsorciální projekty). V úvodu každého oddílu jsou uvedeny indikativní otázky pro danou oblast. Pro doplnění jsou v závěru dokumentu připojeny obecné náměty na zlepšení a jednotlivé body, na které bylo ze strany příjemců upozorněno.

Doporučením z uvedeného šetření pak je zohlednit níže uvedená zjištění při přípravě výzvy Výzkumné infrastruktury II.

1. Časové hledisko

- Byly lhůty pro přípravu žádosti o podporu stanovené Řídicím orgánem dostatečné a reálné?
 - Obecně se jedná o nastavení lhůt, účelem je upřesnit, jak dlouho má být výzva otevřená

Účastníci fokusní skupiny pro konsorciální projekty se shodli, že celková doba na přípravu projektové žádosti byla adekvátní – původní čtyřměsíční lhůta byla prodloužena o dva měsíce na celkových šest měsíců. Pro projekty realizující bez partnera pak byla celková doba na přípravu projektové žádosti více než dostatečná, příprava projektové žádosti by se dala stihnout i rychleji (např. 2 – 3 měsíce), zvláště pokud se připravovaná výzva Výzkumné infrastruktury II nebude příliš lišit od výzvy předchozí – rozdíl způsobuje zejména nutnost dohodnout přesné podmínky partnerství a čas potřebný na komunikaci v případě konsorciálních projektů.

Avízo výzvy by bylo vhodné zveřejnit co nejdříve, včetně definice způsobilosti výdajů. Podmínkou pro zvládnutí přípravy projektové žádosti v tomto termínu je včasná dostupnost všech vzorů a informací – poskytnutí vzoru Studie proveditelnosti měsíc před původním termínem odevzdání projektové žádosti v případě první výzvy způsobilo žadatelům komplikace, stejně jako dlouhé čekání na vydání Právního aktu. Dalším faktorem majícím vliv na hladkou přípravu žádostí je vhodné nastavení a dodržování

harmonogramu ze strany ŘO. Stejně tak by bylo vhodné v maximální možné míře brát v potaz další komplementární výzvy z národních zdrojů, především pak aktivitu LM připravovanou Sekcí III MŠMT. Při přípravě harmonogramu by bylo též vhodné zohlednit konec fiskálního roku, kdy jsou kapacity žadatelů vytiženy administrativou spojenou s jeho uzavíráním.

Účastníci se shodli na tom, že 6 měsíců mezi jednotlivými ZoR je adekvátní doba, nicméně v případě souběhu s ostatními aktivitami (například odevzdání ZoR více projektů) by bylo vhodné jednoznačně definovat možnost na posun termínu odevzdání ZoR, jak bylo původně slíbeno – ŘO by měl postupovat jednotně, v současné době závisí spíše na konkrétním administrátorovi, zda posun umožní, či ne (dva projekty shodně uvedly jako důvod souběh ZoR z více projektů, jednomu byl posun umožněn, druhému ne).

Nastavení lhůt je shodně vnímáno jako problematičtější v době realizace/administrace projektu, než při jeho přípravě – jedná se zejména o dlouho trvající schvalování ZoR a ŽoP, které jsou nezřídka schváleny těsně před termínem odevzdání následující zprávy či žádosti, přičemž příjemce nemá informace o tom, zda je zpráva čekající na schválení v pořádku. Účastníci shodně vnímají jako příčinu tohoto stavu nedostatečné personální kapacity ŘO, doporučují směrem k ŘO nastavení delších lhůt tak, aby nedocházelo k pouze formálnímu schvalování žádostí a snížila se z toho plynoucí míra chybovosti a nejasností, a zároveň komunikaci s příjemci o případném aktuálním nedostatku personální kapacity.

2. Spolupráce s ŘO

- Který informační kanál byl pro Vás nejužitečnější?
- Poskytoval Vám ŘO dostatek informací?
- Byly tyto informace podávány včas a byly srozumitelné?
- Spatřujete ve spolupráci s ŘO v období přípravy a hodnocení projektové žádosti slabá místa? Co by se dalo zlepšit?
- Jaká je spolupráce s ŘO v oblasti administrace projektu?

Nejužitečnějším informačním kanálem je dle účastníků fokusních skupin email – dotazy zaslané emailem bývají zpravidla zodpovídaný včas a věcně. Naopak se neosvědčil systém interních depeší, kde je prodleva v odpovědích delší, systém navíc není příliš intuitivní a je třeba si na něj zvyknout – jako komunikační kanál jsou depeše vnímány jako poněkud statické. Problémem je také velký počet a duplicita depeší (pokud je zaměstnanec projektu uveden jako kontaktní osoba u více projektů, obdrží některé depeše víckrát, roste tak počet nepřečtených depeší a důležité informace mohou zapadnout), ve kterých se jen velmi obtížně dohledávají informace vyžadované auditem či kontrolami. ŘO by měl dle doporučení účastníka jedné fokusní skupiny zvážit lepší organizaci a obsah depeší.

Dobrou informační hodnotu měl dle účastníků fokusních skupin seminář pro žadatele, zejména z toho důvodu, že díky dotazům ostatních účastníků semináře upozornil na problematické oblasti nastavení výzvy, ve kterých by mohlo docházet k častým chybám. To je užitečné zejména pro nové žadatele a prvopříjemce, naopak zástupci příjemců, kteří se seminářů účastní opakovaně, by ocenili určité

zjednodušení (v duchu hesla méně je více). Problémem je omezená kapacita seminářů (omezení počtu účastníků na příjemce), v případě některých informací je zásadní, aby si je vyslechli zástupci pozic, kterých se týkají.

Účastníci fokusních skupin shodně potvrdili dobrou komunikaci s pracovníky ŘO v osobním kontaktu, zejména vstřícné a relativně rychlé zodpovídání dotazů a možnost konzultovat i s dalšími pracovníky ŘO mimo přidělené projektové a finanční administrátory.

Telefonický kontakt pro přímé získávání informací v době přípravy projektu se poměrně osvědčil, nicméně jako velice nešťastné se ukázalo vyhlášení telefonických konzultací k žádostem o podporu pouze na dva dny v týdnu. V posledních týdnech před nejzazším termínem pro jejich odevzdání bylo velmi obtížné se dovolat. Pokud se podaří dovolat, je komunikace efektivní. Problémy také může způsobovat dlouhá prodleva v případě odpovědí na dotazy zaslané emailem. V době přípravy právního aktu a realizace byla/je komunikace složitější, neboť dochází k prodlevám v odpovědích (2-3 týdny než bylo odpovězeno na interní depeši). Toto mohlo způsobit zpoždění ve vydání právního aktu.

Informací pro žadatele a příjemce je obecně dostatek, problémem však je zejména nekonzistence jejich výkladu ze strany různých administrátorů – právě nejednotnost výkladu pravidel ze strany ŘO představuje jeden z největších prostorů pro zlepšení v období realizace, viz dále.

Další připomínkou v oblasti spolupráce s ŘO ve výzvě Výzkumné infrastruktury je povinnost dokladovat velké množství různých dokumentů, zejména vezme-li se v potaz, že se v této výzvě má jednat primárně o investiční projekty. Přitom velká část dokladů má téměř nulovou vypovídací hodnotu, jsou vyžadovány materiály nesouvisející s realizací projektu, případně musí příjemce předkládat ke kontrole dokumentaci, kterou věcně i odborně dozoruje jiný orgán (např. údaje o zdravotním a sociálním pojištění, jejich výše je dána zákonem a kontrolují si je zdravotní pojišťovny, ČSSZ a finanční úřady). Některé úkony se navíc zbytečně opakují, je například nutné v každé ZoR uvádět, že velká výzkumná infrastruktura je ve výstavbě, a tudíž nemůže vykazovat počet a příslušnost uživatelů, případně je nutné dokládat k finančnímu vypořádání dokumenty, které byly předloženy již ve věcné části předchozí zprávy. Tím se zvyšuje administrativní zátěž, která je dle účastníků fokusních skupin značná.

Dle účastníků fokusních skupin je také patrná nedostatečná administrativní kapacita na straně ŘO, která se projevuje v dlouhém trvání některých procesů. V případě dlouhého hodnocení projektové žádosti včetně přípravy právního aktu může zejména u větších projektů nastat problém s nedostatkem prostředků kvůli zpoždění ex-ante financování (stává se z něj de facto ex-post financování), v případě schvalování Žádosti o platbu (v jednom případě 5 měsíců) je pak opět možný problém s nedostatkem financí a s nejistotou, zda byla podaná žádost o platbu v pořádku po administrativní stránce. Výše uvedené vyplývá ze složité administrace projektů, kdy ŘO kontrolují i věci, kterým buď administrátor nemůže věcně rozumět, nebo je rovněž kontroluje jiný k tomu určený kontrolní orgán. Požadavky na dokumentaci související s projektem jsou obecně velmi rozsáhlé, často se informace duplikují (někdy i 3x v různých dokumentech + tvorba vlastních přehledů).

Složitější komunikace v období realizace je dle účastníků fokusních skupin dána mimo jiné častými změnami na pozicích projektových a finančních administrátorů, případně i delší období bez přiděleného administrátora na straně ŘO – z toho plynou zpoždění ve schvalování ZoR a ŽoP, přičemž zejména zpoždění schvalování ŽoP znamená nutnost předfinancovat projekt z vlastních zdrojů. S

fluktuací zaměstnanců ŘO je spojen i problém s nejednotností výkladu poskytovaných informací, kdy se příjemce setkává v různých projektech s rozdílným výkladem pravidel a poskytováním rozporných stanovisek ze strany různých administrátorů. ŘO pak má tendenci používat zamítnutí žádostí o změny jako způsob obrany pramenící z nejistoty administrátorů, kteří raději žádost zamítnou, než aby odpověděli nesprávně. Vyřízení žádostí o změny pak i kapacitních důvodů trvají poměrně dlouho, než je vyřízena jedna žádost, příjemce nemůže podat další, což brzdí realizaci projektu.

Obecně se však účastníci fokusních skupin shodli na tom, že informací je dostatek a v lidské rovině probíhá spolupráce s ŘO dobře. Prostor pro zlepšení je tak zejména v rychlosti reakce a jednotnosti poskytovaných informací.

Návrhem na zlepšení procesu přípravy metodických dokumentů je pak přímá komunikace návrhů nových/upravených metodických postupů s příjemci (nikoliv jen se stakeholdery), kterými jsou v tomto případě přímo projekty v realizaci – již při přípravě metodiky by měl mít ŘO informaci o tom, zda není plánovaná úprava procesů v rozporu s praxí. Nepřímá komunikace skrze stakeholdery (např. Českou konferencí rektorů) není v tomto případě příliš funkční (komunikace probíhá spíše s rektoráty, než s projekty), navíc pro ostatní příjemce je takový přenos informací nefunkční.

Velká pozornost by měla být ze strany ŘO věnována otázkám finančního plánování a řízení – objevují se rozpory mezi nastavenými pravidly a ekonomickou realitou. Pravidla stanovující podobu žádosti o podporu (obecně) jsou v případě OP VVV překombinovaná a ne vždy odpovídají realitě – zvláště se to týká ekonomických záležitostí (např. nastavení paušálu), které v praxi fungují jinak, než požadují metodiky OP VVV.

Tématem v oblasti spolupráce s ŘO je nemožnost použít u jednotek projektů výzvy Výzkumné infrastruktury pro nepřímé výdaje paušál, což velmi výrazně zvyšuje administrativní zátěž jak na straně ŘO, tak na straně výzkumných pracovníků, pro něž je toto téma pro své komplikované nastavení často na hraně jejich zkušeností s administrativou a ekonomikou. Do stejné oblasti v době realizace projektů lze zařadit i velmi složité dokladování mzdových prostředků, do čehož navíc vstoupí od 25. 5. 2018 povinnost dodržovat pravidla GDPR. Při vykazování cestovních výdajů je pak problém dokladování všech výdajů souvisejících se zahraničními cestami účastníků projektu (palubní vstupenky v papírové formě, všechny platby z účtu atd.), dokladování i marginálních položek, a zejména nejednotnost požadavků mezi projektovými administrátory ŘO.

ŘO bylo předáno doporučení na určitou zdrženlivost a promyšlenost aktualizací formulářů – příkladem je změna ve formuláři Realizační tým, která vedla ke zvýšení řádků této tabulky 6x. Její vyplnění, s nejasným metodickým výkladem, trvalo několikanásobně déle, než v případě předchozího formuláře.

3. Obsahová náplň – aktivity Výzvy

- Byly aktivity Výzvy dostatečně specifikovány? Byly vysvětleny pochopitelně?
- Chyběly Vám nějaké aktivity, resp., které související oblasti byste doporučili zahrnout mezi podporované aktivity ve výzvě Výzkumné infrastruktury II?
- Nebo naopak některé aktivity přebývaly, tzn., byly z Vašeho pohledu zbytečné?

- Jaký je Váš názor na indikátory přiřazené k Výzvě? Je pro Vás vazba mezi aktivitami a indikátory pochopitelná?
- Bylo dostatečně srozumitelné finanční nastavení výzvy (způsobilý/nezpůsobilý výdaj)?
- Čelili jste nějakým obtížím spojenými s in-kind příspěvkem do zahraničí, které byly způsobeny nastavením výzvy? (relevantní pouze pro projekty s in-kind příspěvkem)

Účastníci jednání se shodli, že aktivity byly definovány srozumitelně a vesměs žadatelům vyhovovaly – mírné nejasnosti panovaly v některých přidružených záležitostech (Studie proveditelnosti, CBA) které mohly být jasnější. Znovu zazněl apel na co nejmenší počet co nejjednodušších aktivit zaměřených na investice pro výzvu druhou, zároveň jsou si účastníci jednání vědomi limitů daných komplementaritou k aktivitě LM pod patronací Sekce III MŠMT. Navržena byla aktivita ve smyslu „implementace investic“ – v současné výzvě se nepočítá s hrazením nákladů na kompletní infrastrukturu, které jsou sestavovány z jednotlivých přístrojů, přestože se jedná o vysoce odbornou činnost, na které se podílí odborní i techničtí pracovníci.

Dle názoru účastníků fokusních skupin by bylo vhodné lépe vyjasnit/upřesnit zejména výzkumné aktivity, především ve vztahu ke vzájemné komplementaritě s aktivitou LM Sekce III MŠMT. Obecně pak spojení investičních aktivit výzvy s aktivitami zaměřenými na výzkumnou činnost není podle účastníků fokusních skupin příliš šťastné – panuje názor, že dotačních programů na podporu výzkumu je dostatek, v současné době je deficit spíše v infrastruktuře samotné a v nedostatku technických pracovníků. Právě velmi silná vazba výzkumu na pořizovanou infrastrukturu byla pro některé příjemce poněkud překvapivá (vyplývalo to až po zveřejnění studie proveditelnosti, jejíž vzor byl zároveň poskytnut se zpožděním), odůvodnění pořizované investice výzkumem pak mohlo být problematické – silná vazba infrastruktury na výzkumné aktivity se projevila i v hodnotících kritériích. Doporučení pro druhou výzvu je tedy maximální podpora investic do rozvoje infrastruktury samotné – ESIF v současné době představují jedinečnou příležitost pro investiční činnost ve VaV, ve výzvě Výzkumné infrastruktury II by tedy bylo vhodné tuto příležitost maximálně využít.

Bylo by vhodné lépe vyjasnit, co je způsobilé a co nikoliv, především ve vztahu ke vzájemné komplementaritě s aktivitou LM Sekce III. Vykazování FTE je hodně složité, je snadné v tom udělat chybu, což pak nese další komplikace. Nejasná je také definice, které osoby započítat do vykazování FTE.

Nedostatek technických pracovníků jako oblast vhodná k řešení zazněl opakovaně – někdy na ně nezbývají prostředky, protože je nutné pokrýt výzkumné pracovníky produkující publikační činnost. Doporučení pro druhou výzvu je tedy maximální podpora investic do rozvoje infrastruktury samotné a podpora technických pracovníků.

Jednou z aktivit, které v první výzvě nebyly umožněny, je možnost využít prostředky na popularizaci a propagaci výzkumných infrastruktur a služeb, které nabízejí, což jsou aktivity potřebné ke zvýšení příjmů ze smluvního výzkumu. Vhodná by byla i podpora popularizace výsledků pro veřejnost a podpora výjezdů studentů na zimní/letní školy, které jim dávají možnost se dozvědět nové informace z oboru – studenty jsou tyto výjezdy chápány v podstatě jako jiná forma konference, i když nezahrnují prezentaci vlastních výsledků. V této souvislosti bylo nicméně upozorněno, že v aktivitě LM jsou popularizační aktivity způsobilé.

Obecná shoda panovala nad nesouladem mezi primárním zaměřením výzvy a přiřazenými indikátory – výzva byla primárně zaměřena na pořízení výzkumné infrastruktury, která má následně poskytovat služby, nicméně indikátory sledují spíše výsledky výzkumných aktivit, které byly ve výzvě zahrnuty spíše doplňkově. Obecně tedy příjemcům chybí v případě těchto investičních projektů vazba mezi cílem výzvy a indikátory – není problém vykazovat publikační činnost a plnit tím indikátory, nicméně zamýšleným cílem výzvy to není. S tím spojené je i nastavení milníků plnění některých indikátorů, kdy je třeba brát v potaz související časové lhůty (např. schvalování publikací). Dalším tématem je pak existence dvou sad indikátorů (pro OP VVV a pro Sekci III), jejichž maximální možné sjednocení by dále zjednodušilo administrativu projektu.

Další z připomínek se týkala indikátoru zaměřeného na účast v mezinárodních projektech – v investičních projektech na stavbu velké výzkumné infrastruktury je poměrně těžké v době výstavby získat projekt z Horizontu 2020, indikátor tak patří spíše do období provozu velké infrastruktury (v době výstavby je nadbytečný). Vhodné by však bylo sledování zapojení českých zástupců do struktur řízení výzkumné infrastruktury, případně naopak zapojení cizinců do řízení infrastruktur v ČR.

Obecně je vykazování ve výzvě Výzkumné infrastruktury poměrně složitě nastavené, zjednodušení aktivit by vedlo i k jednodušší administraci. Po věcné stránce by bylo vhodné umožnit vykazování výsledků synergických/komplementárních projektů tak, aby se započítávaly i výsledky výzkumných pracovníků, kteří sice infrastrukturu využívají, ale nejsou přímo uvedeni v projektu. Při současném nastavení jsou prostředky potřebné na činnost výzkumných pracovníků vykazujících publikace nedostatečné. V případě čistě infrastrukturní výzvy není pro většinu účastníků problém zajistit dedikaci výsledků k dané infrastruktuře, což by mohlo představovat alternativu k dokladování využití pořízené infrastruktury pro projekt (v současné době takto de facto slouží autorství výzkumníků v publikační činnosti).

Rozlišení výdajů na způsobilé/nezpůsobilé bylo srozumitelné, určitý problém ale představuje zastropování ex-ante předfinancování na 25 %, které při zpoždění plateb může zvláště u dražších infrastruktur způsobit nedostatek prostředků na straně příjemce, vhodné by tedy bylo strop zvýšit, zvláště u dražších infrastruktur. Dále se například limit na neinvestiční výdaje na tři roky realizace projektu jeví jako nedostatečný a vede / může vést k výraznému omezení administrativních kapacit. Další možné komplikace nastávají v případě investic do zahraničí: zahraniční subjekty nejsou vázány pravidly OP VVV, a pokud například dojde ke zpoždění stavby, ve které měly být pořízené přístroje instalovány, příjemce musí přístroje někde skladovat, pojistit a starat se o ně s péčí řádného hospodáře. V zahraničí je povoleno mít v investičních projektech položku na tzv. cost contingency (tzn. vícenáklady, v EU 10 %, v USA 30 %; ZZVZ povoluje 10% navýšení ceny díla). Návrhem pro příští programové období je v tomto případě do rozpočtu projektu přidat položku na prodloužení/navýšení projektu - suma peněz by nebyla udělena, ale rezervována u ŘO a udělena na základě odůvodněné žádosti. Posledním doporučením v oblasti finančního nastavení je pak umožnit převod prostředků mezi investicemi a neinvesticemi bez navýšení rozpočtu.

V souvislosti s in-kind příspěvkem byl zmíněn problém v rozporu mezi Pravidly pro žadatele a příjemce – specifická část a Rozhodnutím o poskytnutí dotace – dle Specifických pravidel in-kind příspěvek do zahraničí nevstupuje z pohledu způsobilosti výdajů do majetku příjemce, zároveň však dle Právního aktu musí příjemce zacházet s majetkem spolufinancovaným z dotace s péčí řádného hospodáře. Například náklady na pojištění in-kind příspěvku tak nejsou způsobilé, navíc se tento problém stává

součástí nálezů auditních orgánů. Doporučením směrem k Řídicímu orgánu je tento rozpor vyřešit co nejdříve pro tuto i navazující výzvu.

Další problém s in-kind příspěvkem nastává v okamžiku, kdy zahraniční infrastruktura požaduje vložit in-kind příspěvek, aby se příjemce mohl stát členem mezinárodního konsorcia, avšak daný in-kind příspěvek zahraniční infrastruktura nepřijme do doby, než se příjemce stane členem mezinárodního konsorcia. Jednání o získání členství konsorcia probíhají, ale není jisté, zda se příjemce stihne stát členem konsorcia do konce realizace projektu, nebo alespoň v době udržitelnosti. ŘO se k tomuto problému zatím nevyjádřil.

V souvislosti s in-kind příspěvkou zaznělo doporučení na způsobilost příspěvků z neinvestičních položek, například na personál působící v zahraniční organizaci. V některých případech může být také poněkud problematické dokládání in-kind příspěvku, zvláště pokud je podmínkou vstupu do konsorcia. Doplňkově zazněl návrh na zrušení požadavku dokladovat inventární karty v případě in-kind příspěvku.

4. Zahrnutí partnera (oddíl relevantní pro konsorcia)

- Jak probíhala/probíhá spolupráce s partnerem při přípravě žádosti o podporu do OP VVV a v období implementace? Jaké obtíže, se kterými může ŘO pomoci, s tím byly spojeny?

V případě konsorciálních projektů probíhala zpravidla příprava žádosti o podporu bez výraznějších komplikací. Příjemci oceňují, že komunikace s partnery nechává ŘO na nich a do vzájemných vztahů nezasahuje.

V období realizace je v některých případech s partnerstvím spojena poměrně komplikovaná administrativa, například z důvodů rozdílnosti používaných šablon a vzorů dokumentů jednotlivých institucí. Ve spojení s administrativou by bylo vhodné prodloužit lhůty na doložení dokumentace, pro kterou je nutná komunikace s partnery – ne vždy je možné zastihnout relevantní osobu ihned (např. nepřítomnost statutárního zástupce), oficiálně žádat o prodloužení lhůt z těchto relativně marginálních důvodů je neefektivní.

I v souvislosti s partnery a dokladováním různých údajů bylo upozorněno na problematiku GDPR.

5. Obecné náměty na zlepšení

Všichni účastníci fokusních skupin se shodli na tom, že navazující výzvu Výzkumné infrastruktury II by bylo vhodné v maximální možné míře zaměřit na investice a minimalizovat či zcela zrušit podporu výzkumných aktivit. Doplňkově zaznělo doporučení směrem ke sjednocení výzev VI II a LM v co možná maximální míře a zachování možnosti pokrýt i neinvestice věcnými příspěvky.

Další oblastí, na kterou by bylo vhodné se v navazující výzvě zaměřit, je podpora kvalitního technického personálu – s tím souvisí i doporučení umožnit přelévání mzdových prostředků, protože pro technické pracovníky jsou v rámci OP VVV mzdy zastropované, reálně jsou však mzdy na trhu práce vyšší – obecně by bylo vhodné zvážit, kam se posunuly mzdy a zvážit to v nastavení navazující výzvy. Jako doplnění v personální oblasti lze uvést doporučení na přesun nákladů na administrativní pracovníky projektů do

přímých výdajů (aby nedocházelo ke snižování prostředků na odborný personál), případně doporučení posílit administrativní kapacity ŘO – obě varianty by pomohly zrychlit administraci projektů.

S plánováním personálních kapacit a úvazků souvisí i doporučení na zrušení výpočtu FTE a přechod na ve světě běžné vykazování pomocí osobohodin.

Velkým tématem je administrativa spojená nejen s projekty výzvy Výzkumné infrastruktury, ale s projekty OP VVV obecně. Dle příjemců výzvy Výzkumné infrastruktury se tyto projekty vyznačují značným množstvím požadované dokumentace přikládané jak k žádosti o podporu, tak později ve fázi realizace – jedním z doporučení pro navazující výzvu je zrušení požadavku na dokladování příloh žádosti o podporu, které již byly doloženy pro žádost ve výzvě první, případně některé z příloh dokladovat až v okamžiku, kdy je projekt podpořen. Zbytečnou komplikací dle příjemců je předkládání Studie proveditelnosti v českém i anglickém jazyce – preference by byla na straně pouze anglické verze, do které už by se dále nezasahovalo, protože všechny změny v projektu jsou ve Zprávách o realizaci (ZoR) – v současné době se upravená SP dokládá ke každé podstatné změně. Opakovaně zaznělo doporučení ke sjednocení výkladu a interpretace pravidel napříč Řídicím orgánem.

Z doporučení, která již byla uvedena výše, lze uvést především shodný požadavek na využití jednotného paušálu pro vykazování nepřímých výdajů pro celou výzvu, nikoliv individuálně pro instituci – dle názoru zúčastněných je současný způsob nastavení a procesy s ním spojené (zejména kontrola) časově i administrativně mimořádně náročný, zatímco paušální sazba pro výzvu by vedla ke značnému zjednodušení realizace. Výše nepřímých nákladů je velkým problémem pro konsorcia, kdy každá instituce „přispěla do výpočtu NN“ jinou částkou a jiným relativním procentem NN, kdežto ŘO vyplácí stejné procento na NN bez ohledu na to, kde výdaj vznikl.

Společným tématem účastníků bylo používání ISPV kódů pro stanovování mezd pracovníků výzkumných infrastruktur. Limitujícím faktorem je zastropování mezd ve 3. kvartilu, přičemž mzdy špičkových odborníků jsou reálně vyšší, navíc zpětná harmonizace způsobila reálný pokles mezd. Doporučením je proto ponechat ISPV kódy v případě nutnosti pouze jako orientační nástroj, pokud možno je však zcela zrušit (navíc v současnosti ISPV pro novou pozici představuje podstatnou změnu).

Komplikace působí požadavek na opětovné dokládání příslušnosti k výzkumné infrastruktuře/fungování VI po každých šesti měsících, v jednom případě to je i problém spojený s požadavkem na in-kind příspěvek jako podmínkou vstupu do výzkumné infrastruktury.

Řídicí orgán by dle názoru příjemců měl zvážit přesun některých položek z nepřímých nákladů do způsobilých výdajů – nepřímé náklady jsou určeny na režii, a pokud je z nich nutné hradit administrativu a například publicitu, jsou prostředky určené na nepřímé náklady neadekvátně snižovány.

Problémy se týkají i cashflow: pokud se nepodaří vysoutěžit drahou součást infrastruktury (přístroj) vznikne problém s neplněním finančního milníku, na jehož dosažení má příjemce například dva roky – je tedy snaha utratit co největší objem prostředků co nejdříve v začátku realizace projektu, na což však nemusí stačit předfinancování 25 %. Díky zpoždování schvalování ŽoP se tak z ex-ante financování stává financování ex-post, což je zejména pro menší příjemce velmi zatěžující.

Významným tématem pro příjemce i ŘO jsou ve výzvě Výzkumné infrastruktury veřejné zakázky, zejména s ohledem na pořizování často unikátního přístrojového vybavení. Dle účastníků jednání má ŘO tendenci přistupovat s poměrně velkou nedůvěrou k používání jiných režimů zadávání VZ, než je veřejné nadlimitní řízení, a to i přes fakt, že konečnou zodpovědnost za VZ nese příjemce. ŘO by se také měl v maximální možné míře snažit sladit své požadavky na veřejné zakázky s platnou legislativou a zdravým rozumem, stejně tak je nutné při administraci projektu brát v úvahu časový faktor VZ (zákonné lhůty, lhůty ŘO pro ex-ante kontrolu atd.).

6. Jednotlivé náměty

- U veřejných zakázek je vítána ex-ante kontrola.
- CBA – v současné době představuje spíše numerické cvičení, vyvstává otázka její nezbytnosti.
- Kolonka „Úspory“ v rozpočtu v ISKP - je kolonka úspora nutná? Není jasné, k čemu kolonka slouží.
- Byl vznesen dotaz na alokaci pro Prahu pro chystanou výzvu Výzkumné infrastruktury II – v současné době se možná alokace řeší.
- Řešení překryvu projektů a popis a zaměření týmů může být problematické, ŘO by měl poskytnout jasné instrukce.
- Problémem je zpoždování mezd o měsíc, vyžaduje volné prostředky na straně příjemců.
- Billboardy – dobré by bylo povolit možnost uvést více projektů na 1 billboard, umístování billboardů je problematické, zejména v případě historických budov v památkových zónách.
- Není jasné, kde končí odborné a začíná administrativní vedení projektu – může dojít ke krácení mzdových výdajů výzkumníka, protože ve výkazu měl uvedeno rozpočítávání mezd. V praxi se výzkumný pracovník samozřejmě věnuje i administrativním a organizačním záležitostem.
- U vykazování režijních nákladů by příjemci uvítali přechod na paušální sazbu
- Existuje rozpor v IS KP14+: při vykazování úvazků realizačního týmu musí být úvazek na projektu a úvazek u zaměstnavatele stejně (stejně hodnoty), přestože se nejedná o stejné veličiny, jinak systému nevychází výpočet.
- Údaje o projektech v CEP nejsou aktuální. Projekty s partnery jsou uváděny jako projekty jednoho příjemce, nejsou zpracovány změny.

